

Sparta Rotterdam

Audit 1-meting september 2014

Auditteam Voetbal en Veiligheid

In opdracht van

Het Auditteam Voetbal en Veiligheid

Met dank aan

BVO Sparta Rotterdam

Centraal Informatiepunt Voetbalvandalisme (CIV)

Gemeente Rotterdam

Parquet Rotterdam

Politie Eenheid Rotterdam

Opmaak

Marcel Grotens (Bureau Beke)

Onderzoeksteam en rapportage

Henk Ferwerda (projectleider)

Tom van Ham

Bo Bremmers

Henk de Man

Siert Vos

© Arnhem, september 2014

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1. Over het Auditteam Voetbal en Veiligheid	4
1.2. De 1-meting	4
1.3. Visie op voetbalveiligheid	5
1.4. Leeswijzer	5
2. Aanbevelingen uit de 0-meting	6
2.1. Conclusies en aanbevelingen	6
2.2. Stappen van de vierhoek	7
3. Actuele situatie	8
3.1. Club en supporters	8
3.2. Infrastructuur	9
3.3. Organisatie en samenwerking	10
4. Conclusies en aanbevelingen	13
4.1. Ontwikkelingen: verbetering of niet?	13
4.2. Aanbevelingen	13
4.3. Veelbelovende praktijken voor andere vierhoeken	13
Bijlage: verantwoording	14

1. Inleiding

1.1. Over het Auditteam Voetbal en Veiligheid

Het Auditteam Voetbal en Veiligheid bestaat sinds 2003. De hoofddoelstelling van het Auditteam is om concreet advies en aanbevelingen te geven over de aanpak van voetbalvandalisme en voetbalgeweld. Het Auditteam richt zich op de lokale 'voetbalvierhoek', bestaande uit gemeente, politie, Openbaar Ministerie (OM) en de betaald voetbalorganisatie (BVO).

In de afgelopen jaren heeft het Auditteam in 0-metingen, samen met de betrokken partijen, de (tussen)balans opgemaakt. Hierbij bracht het Auditteam in kaart hoe de veiligheidsorganisatie en de fysieke infrastructuur zijn afgestemd op het profiel van de supporters en op het risiconiveau van de wedstrijden. Elke 0-meting mondde uit in conclusies en schetste, in de vorm van aandachtspunten of aanbevelingen, een opdracht voor de toekomst.

Nu, circa 2,5 jaar na de 0-meting, heeft het Auditteam een 1-meting uitgevoerd.

1.2. De 1-meting

De doelstellingen van de 1-metingen zijn:

- Bepalen in hoeverre de aanbevelingen die eerder in de 0-metingen zijn gedaan, zijn doorgevoerd;
- Bepalen in hoeverre de veiligheidsproblematiek verminderd is en of er andere problemen zijn ontstaan;
- Bezien of de vierhoek oplossingen heeft gevonden voor veiligheidsproblemen rondom het voetbal die voor andere BVO's interessant kunnen zijn (veelbelovende praktijken);
- Bezien hoe recente, landelijke beleidsveranderingen, zoals het opstellen van een lokaal actieplan Voetbal en Veiligheid, worden doorgevoerd.

De 1-metingen verlopen in vier stappen:

1. Reflectie van de driehoek en de BVO op ontwikkelingen en acties sinds de 0-meting, op uitnodiging van het Auditteam;
2. Een wedstrijdbezoek door het Auditteam met speciale aandacht voor de ontwikkelingen zoals benoemd in de reflectie van de vierhoek, aangevuld met een aantal interviews;
3. Bespreking van de bevindingen met de driehoek en de BVO;
4. Opstellen van een eindrapport.

In de bijlage vindt u een overzicht van het wedstrijdbezoek, de respondenten en de geraadpleegde documentatie.

1.3. Visie op voetbalveiligheid

Sinds de ontwikkeling van het Beleidskader Voetbal en Veiligheid (mei 2011) is normalisatie de belangrijkste doelstelling van het voetbalveiligheidsbeleid. De veiligheidspartners, zowel lokaal als nationaal, streven ernaar van het voetbal weer een feest te maken. Dit doen zij enerzijds door vertrouwen te geven aan goedwillende supporters en anderzijds door hard op te treden tegen ordeverstoorers (high trust, high penalty). In de visie van het Auditteam betekent normaliseren dat de veiligheidspartners veiligheidsbeleid dienen te verbinden aan een meer op service gericht supportersbeleid. Dat vergt het opbouwen van vertrouwen tussen de vier geijkte partners en de supporters(verenigingen). Relatiebeheer, overleg met supporters en het honoreren van redelijke supporterswensen dienen te worden gecombineerd met streng optreden bij overtreding van gemaakte afspraken.

Vanuit dit perspectief voert het Auditteam de 1-metingen uit. In deze 1-metingen wordt hetzelfde model als in de 0-metingen gehanteerd, waarin voetbalveiligheid een resultante is van drie factoren, te weten:

1. De kenmerken van supporters en hun relatie met de club (bijvoorbeeld groepen probleemsupporters en incidenten);
2. De fysieke infrastructuur (bijvoorbeeld de staat van het stadion, het scheiden van supportersstromen, de kwaliteit van de uitvakken, de commandoruimte en de kwaliteit van de camera's);
3. De kwaliteit van de veiligheidsorganisatie van de BVO en de partners, het veiligheidsbeleid, de regierol en de samenwerking tussen de veiligheidspartners.

1.4. Leeswijzer

In hoofdstuk 2 geven we een samenvatting van de conclusies en aanbevelingen uit de 0-meting. Ook beschrijven we welke stappen de vierhoek heeft genomen na de 0-meting.

In hoofdstuk 3 beschrijven we de actuele situatie bij Sparta Rotterdam en beschrijven we welke ontwikkelingen hebben plaatsgevonden in de periode sinds de 0-meting. We doen dat aan de hand van de drie in de vorige paragraaf genoemde factoren van voetbalveiligheid.

In hoofdstuk 4 trekken we de conclusies uit de 1-meting en formuleren we aanbevelingen voor een verdere versterking van de veiligheidsaanpak rondom het betaalde voetbal bij Sparta Rotterdam.

2. Aanbevelingen uit de 0-meting

In dit hoofdstuk gaan we in op de aanbevelingen uit de 0-meting. Allereerst vatten we de aanbevelingen samen om vervolgens aan te geven wat de leden van de vierhoek met de aanbevelingen hebben gedaan. De 0-meting bij Sparta Rotterdam is uitgevoerd in april 2012.

2.1. Conclusies en aanbevelingen

Op basis van de uitgevoerde 0-meting is in het najaar van 2010 de volgende algemene conclusie getrokken:

'Sparta Rotterdam is een mooie club met historie en voetbalt in een mooi en eredivisiewaardig stadion. Thuis- en uitsupporters worden correct en vriendelijk ontvangen en bezoekende supporters hebben (in een mooi en schoon uitvak) dezelfde faciliteiten als het thuispubliek, bezijden het nuttigen van alcohol.

De samenwerking tussen de gemeente, BVO, politie en OM is goed. Er vindt periodiek overleg plaats op ambtelijk niveau en betrokken personen en instanties weten elkaar ook buiten deze vergadermomenten om goed te vinden.'

Naast deze algemene conclusie zijn de volgende aandachtspunten benoemd:

1. De kwaliteit van de camera's is onvoldoende en tevens mist (volledig) zicht op belangrijke locaties, waaronder het bussenvak. Voor aanpassing en vernieuwing van het camerasysteem heeft de BVO inmiddels budget gereserveerd.
2. De BVO heeft gastvrijheid hoog in het vaandel staan. Deze gastvrijheid komt mede tot uiting in het open karakter van het stadiongebied; supporters zijn in de gelegenheid rondom het gehele stadion te lopen. Daarmee is ook de bussluis makkelijk benaderbaar en kan deze enkel met mankracht worden afgeschermd. De BVO is in de Jupiler League actief en een situatie waarin het afschermen van het bussenvak noodzakelijk is, komt zelden voor. Wanneer Sparta Rotterdam de ambitie om in de Eredivisie te acteren realiseert, is de huidige situatie vanuit veiligheidsoogpunt echter onwenselijk.
3. Wedstrijden in de Jupiler League worden overwegend gespeeld op de vrijdagavond. Deze avond is het koopavond in Rotterdam. Door de drukte die dit met zich meebrengt, kan een drukke weg (Horvathweg) die tussen het stadion en de parkeergelegenheid ligt – dit is een belangrijke ontsluitingsroute – niet worden afgesloten. Dit heeft gevaarlijke situaties tot gevolg wanneer supporters deze weg oversteken. Bij promotie naar de Eredivisie is dit probleem overigens niet langer actueel.

2.2. Stappen van de vierhoek

We hebben de vierhoek gevraagd om ons op de hoogte te brengen van de manier waarop er is omgegaan met de aanbevelingen c.q. welke vervolgacties er zijn genomen door de lokale partijen. De reactie van de vierhoek is hierna samengevat weergegeven.

De conclusie van de 0-meting is dat er *overall* sprake is van een goede samenwerking tussen de partners. Dit is nog steeds het geval. De lijnen zijn kort en partners weten elkaar snel te vinden. Ongeveer driemaal per jaar vindt er een beleidsoverleg plaats tussen betrokken partners; daarnaast worden alle risicowedstrijden (kort) besproken tijdens de driehoek.

Eventuele verschillen van inzicht worden snel uitgesproken en opgelost. Een voorbeeld hiervan is de (zichtbare) inzet van de Mobiele Eenheid (ME) tijdens wedstrijden met enig risico (B-wedstrijden). De algemene classificatie in A-, B- en C-wedstrijden is niet leidend. In plaats daarvan wordt op basis van beschikbare informatie maatwerk toegepast, zowel qua vervoersregime als bijvoorbeeld politie-inzet.

In de 0-meting staat een drietal concrete aanbevelingen. De mening dat de kwaliteit van de camera's onvoldoende is, wordt op lokaal niveau gedeeld. De camera's in het stadion zijn in augustus 2013 vervangen en voldoen aan de hoogste kwaliteitsnormen. De buitencamera's zullen in 2014 worden vervangen. Tevens worden de zorgen over de drukke Horvathweg gedeeld door alle partijen en is hier ook continu aandacht voor. De BVO heeft gastvrijheid nog steeds hoog in het vaandel staan en heeft het afgelopen seizoen de prijs gewonnen voor het beste uitvak in de Jupiler League.

3. Actuele situatie

3.1. Club en supporters

1. Het Kasteel, het stadion waar Sparta Rotterdam (hierna: Sparta) zijn thuiswedstrijden speelt, heeft een capaciteit van 10.599 bezoekers. Wedstrijden worden gemiddeld door zo'n 6.000 supporters bezocht.
2. Vrijwel alle thuiswedstrijden van Sparta zijn A-wedstrijden, wat betekent dat doorgaans geen vervoersregelingen aan uitsupporters worden opgelegd. De wedstrijden tegen FC Den Bosch, FC Oss en N.E.C. vormen hierop een uitzondering. Deze wedstrijden kennen een B-regime. Afhankelijk van de stand op de ranglijst aan het einde van het seizoen, wordt de wedstrijd tegen Roda JC mogelijk nog als B- in plaats van A-wedstrijd beschouwd.
3. Sparta kent één officiële supportersvereniging ('De Sparta Supporter') die circa 1.000 leden heeft. Vanuit de directie vindt één keer per drie maanden overleg plaats met de supportersvereniging. Medewerkers die verantwoordelijk zijn voor publiekszaken, ticketing en veiligheid sluiten, net als de supporterscoördinator, tevens bij dit overleg aan.
4. Sparta heeft op de Denis Neville-tribune zijn meest fanatieke aanhang zitten. Deze bestaat uit vijftig tot honderd supporters die te beschouwen zijn als sfeermakers en hun club tijdens de wedstrijd zicht- en hoorbaar aanmoedigen. Binnen de fanatieke aanhang valt een onderscheid te maken tussen de jonge en oude harde kern. Met name supporters die tot de jonge harde kern behoren, zijn af en toe betrokken bij (dreigende) incidenten. Het middelengebruik onder de jonge en oude harde kern is beperkt en leidt niet tot problemen.
5. Sparta heeft gastvrijheid en een klantvriendelijke uitstraling hoog in het vaandel staan. Dit is niet alleen richting de eigen supporters maar ook richting uitsupporters het geval. Zo heeft Sparta vorig jaar een prijs ontvangen als beloning voor de faciliteiten die het uitvak biedt. Tijdens het wedstrijdbezoek blijken ook de stewards klantvriendelijk en professioneel op te treden.
6. Op de Denis Neville-tribune staan supporters tijdens het wedstrijdbezoek op één van de trappen en een bordes. Dit is in overleg met de club toegestaan. De supportersvereniging en de stewards van de club zorgen voor naleving van deze afspraak, zodat op andere trappen en bordessen niet gestaan wordt.
7. Voorafgaand aan de wedstrijd kunnen bezoekers naar het supportershome gaan. Dit is voor iedereen toegankelijk. Tevens is er een besloten vereniging, genaamd de 'Kasteelheertjes'. Tijdens laag- en middenrisicowedstrijden (A- en B-wedstrijden) is het toegestaan alcohol te verkopen in het supportershome en bij de cateringpunten in het stadion. Consumpties worden in plastic bekertjes verkocht. Indien Sparta een hoog-risico (C-wedstrijd) speelt, wordt er geen alcohol verkocht in de publiekstoegankelijke ruimten.

8. Uit informatie (oktober 2013 tot oktober 2014) van het Centraal Informatiepunt Voetbalvandalisme (CIV) blijkt dat supporters van Sparta zich doorgaans goed gedragen. Misdragingen tijdens thuiswedstrijden hebben met name betrekking op het afsteken van fakkels en het provoceren van supporters van de tegenpartij. Tijdens uitwedstrijden vinden vrijwel geen incidenten plaats. Een enkele keer is er sprake van provocatie, openbare dronkenschap of het afsteken van een fakkel. Op dit moment (meting oktober 2014) heeft Sparta vijf landelijke stadionverboden.

3.2. Infrastructuur

1. Sparta voetbalt in een mooi en sfeervol stadion, dat in een prima staat verkeert. Supportersscheiding vindt alleen bij het stadion zelf plaats. Het uitvak, dat op maximale afstand van de Denis Neville-tribune gelegen is, biedt uitstekend zicht op het veld en de faciliteiten zijn zeer klantvriendelijk.
2. Een aandachtspunt in de fysieke infrastructuur is net als tijdens de 0-meting het bussenvak. Het vak biedt ruimte aan maximaal drie bussen en kan enkel door middel van mankracht worden afgeschermd. Tijdens B-wedstrijden wordt hiervoor de Mobiele Eenheid (ME) ingezet. Gezien de ambitie van de club om te promoveren naar de Eredivisie, is dit – hoewel deze situatie op dit moment niet tot problemen leidt vanwege het geringe aantal uitsupporters – een blijvend punt van aandacht. Wel heeft Sparta reeds uitgesproken om bij eventuele fysieke aanpassingen het open karakter van de stadionomgeving zoveel mogelijk te willen behouden.
3. Thuisupporters en sponsors komen met het openbaar vervoer, per fiets en met de auto naar het stadion. In totaal staan hen zes parkeergebieden (P1 t/m P6) met een capaciteit van 1.325 auto's ter beschikking en heeft de gemeente extra fietsenrekken geplaatst bij de Denis Neville-tribune.
4. Het merendeel van de parkeerplekken is voor sponsors gereserveerd. Een deel van P4 en de volledige parkeergebieden P5 en P6 zijn gelegen aan de overzijde van de Horvathweg. De Horvathweg wordt niet afgesloten rondom competitiewedstrijden vanwege de verkeersopstoppingen die dit tot gevolg kan hebben. Gezien de snelheid van het verkeer (maximaal 50 km/u) is dit een riskante situatie, ondanks het feit dat tegenwoordig minder supporters naar het stadion komen dan in het verleden.
5. Sparta maakt gebruik van een elektronisch toegangscontrolesysteem. Supporters kunnen hun kaart zelfstandig scannen, waarna de tourniquet opengaat. Tourniquets blijven gesloten wanneer een supporter bij een verkeerde ingang staat, een stadionverbod heeft of wanneer er reeds is ingecheckt met de betreffende kaart. Personen die bij de verkeerde ingang staan, worden vervolgens naar de juiste ingang doorverwezen door de stewards.

6. De commandoruimte is gesitueerd op de hoek van de Denis Neville-tribune en de hoofdtribune van het stadion en geeft een goed overzicht over het stadion. De commandoruimte is verdeeld in twee compartimenten, één voor Sparta en één voor de politie. De betrokken partijen geven aan dat zij hun werkzaamheden naar behoren en tevredenheid uit kunnen voeren en in geval van calamiteiten snel met elkaar kunnen overleggen. Ervaringen worden wekelijks met elkaar gedeeld in een operationeel overleg.
7. Tijdens het wedstrijdbezoek zijn er enkel personen uit hoofde van hun functie in de commandoruimte aanwezig. De commandoruimte wordt tijdens A-wedstrijden enkel door Sparta bezet met één of twee medewerkers, bij B- en C-wedstrijden is ook de politie in de commandoruimte aanwezig. Verder is tijdens B- en C-wedstrijden standaard een vertegenwoordiger van de gemeente aanwezig in het stadion. Bij C-wedstrijden is het OM aanwezig in het stadion.
8. Sparta is verantwoordelijk voor het cameratoezicht in het stadion, waarbij de politie op een eigen monitor de beelden kan bekijken. Op verzoek van de politie kan een medewerker van de club nader inzoomen op een tribune of vak. De club heeft derhalve altijd de regie over het cameratoezicht. De (nieuwe) camera's geven een prima beeld van wat er in het stadion gebeurt en de software en hardware van de camerabediening sluiten goed op elkaar aan.
9. De wens bestaat om ook de camera's buiten het stadion te vervangen. Van belang hierbij is dat er momenteel sprake is van een blinde 'vlek' nabij het bussenvak. Dit is een gevolg van het feit dat hier enkel een statische en geen dynamische camera aanwezig is. Dit punt is des te meer van belang daar juist deze plek voor alle supporters benaderbaar is en daardoor een risico vormt voor de openbare orde en veiligheid (zie punt 2 van deze paragraaf).

3.3. Organisatie en samenwerking

1. De structuur in de samenwerking tussen de verschillende partijen is net als tijdens de 0-meting goed. Op ambtelijk niveau vindt eens per drie maanden beleidsoverleg plaats. Tijdens deze overleggen wordt teruggeblikt en vooruitgekeken. Tevens vindt elke week op operationeel niveau overleg plaats tussen de politie en Sparta. Als gevolg van de korte onderlinge lijnen tussen alle betrokken partijen, is ook ad-hoc-overleg snel en makkelijk te organiseren. Noemenswaardig hierbij is dat Sparta een tweede veiligheidscoördinator (op afroepbasis) in dienst heeft om de continuïteit van de veiligheidsorganisatie te waarborgen.
2. De politie heeft het initiatief bij het bepalen van de risicoclassificatie van wedstrijden en adviseert de gemeente op dit onderwerp. Bij het opstellen van dit advies wordt onder andere gebruikgemaakt van informatie van het CIV. Deze werkwijze bevalt alle partijen goed en de door de politie voorgestelde indeling leidt (vrijwel) nooit tot discussie.

3. Gekoppeld aan de risicocategorie (A, B of C) van een wedstrijd, kunnen verschillende beperkingen gelden omtrent vervoer, kaart- en alcoholverkoop. Een B-wedstrijd leidt automatisch tot een buscombi. In het kader van normalisering is in het verleden eenmaal een auto-/buscombi opgelegd. Gezien de beperkte capaciteit van het bussenvak (zie 3.2, punt 2) is er dan wel een maximum aan het aantal toegestane voertuigen gesteld.
4. Hoewel er doorgaans geen discussie bestaat over de risicoclassificatie van wedstrijden, is er wel discussie geweest over de zichtbare inzet van de ME bij het stadion. Na een gesprek met Sparta heeft de politie haar werkwijze aangepast en is de ME enkel zichtbaar aanwezig in de stadionomgeving wanneer het (verwachte) gedrag van supporters hiertoe aanleiding geeft.
5. Binnen de gemeente Rotterdam zijn drie BVO's actief in het betaald voetbal; Sparta in de Jupiler League en Excelsior en Feyenoord in de Eredivisie. De meeste aandacht van de lokale driehoek gaat uit naar Feyenoord. Verschillen tussen de drie clubs (aantal en profiel supporters) hebben geleid tot gediversifieerd beleid door de gemeente, waarbij vergunningsvoorwaarden per club kunnen verschillen.
6. Aan het eind van 2014 staat een multidisciplinaire oefening gepland. Mede als gevolg van organisatorische oorzaken is de afgelopen jaren niet multidisciplinair getraind. Wel zijn er gedurende het jaar kleinere oefeningen in het stadion gehouden door Sparta. De vergunningsvoorwaarden schrijven een jaarlijkse oefening echter wel voor.
7. De politie werkt met de methodiek *Hooligans in Beeld* (HIB). Doel van het programma is de informatiepositie over toonaangevende probleemsupporters te verbeteren en voetbalgerelateerd geweld te voorkomen en te beëindigen. Het aantal supporters dat met deze methodiek in beeld gebracht is, is beperkt.
8. De briefing van de politie blijkt tijdens het wedstrijdbezoek compleet en professioneel. Alle belangrijke operationele zaken komen aan bod, met specifieke aandacht voor de stadionverboden en informatie over uitsupporters, voor zover aanwezig. Tijdens de briefing van Sparta aan de hoofdstewards komen eveneens alle relevante onderwerpen aan bod. De hoofdstewards ontvangen de briefing voorafgaand aan de wedstrijddag via de veiligheidscordinator.
9. Bij A-wedstrijden zet de politie tien man personeel in. Hierbij is sprake van een combinatie van taken, daar de *bikers* zich rondom de wedstrijd bijvoorbeeld ook bezighouden met andere taakaccenten (zoals *high impact crimes*). De club maakt tot 5.000 toeschouwers gebruik van 44 stewards; in geval van meer dan 7.500 toeschouwers wordt dit aantal opgehoogd tot 52 en wanneer het stadion is uitverkocht, worden 62 stewards ingezet. Daarnaast maakt Sparta gebruik van tien beveiligingsmedewerkers bij het hoofdgebouw.

10. In het stadion is Sparta in principe verantwoordelijk voor de veiligheidszaken, waarbij stewards eventueel kunnen worden ondersteund door de politie (of beveiligers in het hoofdgebouw). De politie is standaard zichtbaar aanwezig in het stadion met maximaal vier personen. Gedurende de wedstrijd treden zij in contact met (risico)supporters c.q. bouwen zij een informatiepositie op. Met deze werkwijze is zowel Sparta als de politie tevreden. Tijdens B-wedstrijden zijn de gemeente en het OM standaard aanwezig.
11. Tijdens A-wedstrijden worden incidenten conform de ZSM-werkwijze afgehandeld. Bij midden- of hoog-risicowedstrijden wordt in Rotterdam – dus ook bij Sparta – gewerkt via de arrestantenafhandeling (ARAF). In tegenstelling tot de ZSM-werkwijze is hierbij een Officier van Justitie en/of een parketsecretaris betrokken die affiniteit heeft met voetbalveiligheid en zaken ook vanuit dat perspectief beoordeelt.

4. Conclusies en aanbevelingen

4.1. Ontwikkelingen: verbetering of niet?

1. Sinds het Auditteam Voetbal en Veiligheid in het voorjaar van 2012 een 0-meting bij Sparta uitvoerde, is de veiligheidssituatie verbeterd. Met name de vervanging van kwalitatief slechte camera's door een nieuw camerasysteem (binnen het stadion) is hiervoor verantwoordelijk. Over de huidige vorm van samenwerking en overlegstructuur zijn alle betrokken partijen nog steeds tevreden.
2. Naast het opvolging geven aan de in de 0-meting gedane aanbevelingen, zijn er diverse andere positieve ontwikkelingen. Zo is de kwaliteit van de stewarding de afgelopen jaren toegenomen en zijn er duidelijke afspraken gemaakt met de fanatieke aanhang van Sparta over gewenst en ongewenst gedrag. Daarnaast houdt de afdeling commercie nadrukkelijk rekening met veiligheidsaspecten. Wel blijven de in de 0-meting geconstateerde aandachtspunten (de Horvathweg en het bussenvak) bestaan. Deze aandachtspunten gelden des te meer wanneer de ambitie van de club om naar de Eredivisie te promoveren, wordt gerealiseerd.

4.2. Aanbevelingen

1. De capaciteit van het bussenvak is beperkt. Dit leidt op dit moment met name tijdens bekerwedstrijden – waarbij doorgaans veel uitsupporters hun club komen ondersteunen – tot extra inzet van de politie. Met het oog op de ambities van Sparta en om verdere normalisering (autocombi) mogelijk te maken, dient bekeken te worden op welke wijze de capaciteit van het uitvak kan worden vergroot.
2. Sparta heeft met de sfeergroep afspraken gemaakt over het mogen afwijken van de huisregels i.c. het staan op de trappen en bordessen. Sparta dient er alert op te zijn dat deze afspraken niet eenzijdig door deze sfeergroep verder worden opgerekt.
3. Organisatorisch blijkt het lastig om multidisciplinaire oefeningen te organiseren waaraan alle betrokken partijen kunnen deelnemen. Overwogen kan worden om (ook) gebruik te maken van simulaties. Hier zijn elders in het land en ook in Rotterdam (Feyenoord) goede ervaringen mee opgedaan.

4.3. Veelbelovende praktijken voor andere vierhoeken

Uit de 1-meting komen verschillende veelbelovende praktijken voor andere voetbalvierhoeken / veiligheidspartners naar voren. Als Auditteam willen we graag enkele daarvan kort benoemen. Het betreft:

1. De goede ontvangst van uitsupporters. Het uitvak kent goede faciliteiten en indien uitsupporters met een beperkt aantal personen zijn, krijgen zij een kaartje voor de hoofdtribune aangeboden. Daarnaast worden ook thuisupporters klantvriendelijk ontvangen. Stewards staan niet langer met zijn allen op linie maar stellen zich meer verspreid op. Hierdoor is de ontvangst bij het betreden van het stadion erg gastvrij. Bovendien worden niet langer alle supporters gefouilleerd, maar gebeurt dit selectief op basis van de waarnemingen van stewards.
2. Sparta maakt gebruik van hoofdstewards, assistenten en stewards. Tijdens A-wedstrijden zijn niet alle hoofdstewards nodig. Om toch een beroep op hen te kunnen doen en de kwaliteit van de stewardorganisatie te verhogen, bestaat het plan om hoofdstewards tijdens A-wedstrijden als assistent in te zetten. Het plan dient nog nader uitgewerkt en op lokaal niveau besproken te worden, maar lijkt op voorhand kansrijk om de stewardorganisatie een (verdere) kwaliteitsimpuls te geven.
3. Het casuïstische afstemmingsoverleg. Dit betreft een (telefonisch) overleg tussen de lokale partijen direct na afloop van de wedstrijd, waarin wordt afgesteld welke partijen in een geval van aanhouding vervolgstappen zullen ondernemen. Op deze wijze wordt gestreefd naar een proportionele bestraffing van misdragingen, waarbij deze niet noodzakelijkerwijs gevolgd worden door civiele, bestuurlijke en strafrechtelijke sancties. Een positief neveneffect is dat het draagvlak voor repressieve maatregelen toeneemt i.c. de getroffen sancties als rechtvaardig worden ervaren. Wel dient deze werkwijze nog verder geborgd en geformaliseerd te worden.
4. Het hanteren van de ARAF-systematiek. Dit houdt in dat de ZSM-werkwijze wordt gecombineerd met de inzet van een voetbalofficier die affiniteit heeft met voetbalveiligheid. Dit kan bijdragen aan een passende reactie op regelovertrekend gedrag door supporters.

Bijlage: verantwoording

Gesprekken

Ramon Duiven	Politie-eenheid Rotterdam
Etienne van den Engel	Politie-eenheid Rotterdam
André Kenbeek	Veiligheidscoördinator Almere City FC
Mike van Kleef	Sparta Rotterdam
Joop Kooijman	Sparta Rotterdam
Bert Punt	Openbaar Ministerie
Marc Roosenburg	Politie-eenheid Rotterdam
Carolina Tubbing	Gemeente Rotterdam
Hans de Vriend	Politie-eenheid Midden-Nederland

Wedstrijdbezoek

Op 27 september 2014 is de wedstrijd Sparta Rotterdam – Almere City FC bezocht. Tijdens dit bezoek zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Aanwezig bij de briefing van de politie;
- Aanwezig bij de briefing van de stewards;
- Aanwezig bij het scheidsrechtersoverleg;
- Bezoek commandokamer;
- Diverse gesprekken met professionals van Sparta, politie en met supporters;
- Fouillering Denis Neville-tribune.

Geraadpleegde documenten

- Actieplan seizoen 2013-2014 gemeente Rotterdam BVO Sparta;
- Brief van de burgemeester van Rotterdam – d.d. 18 september 2014 – waarin een reactie wordt gegeven op de vragen van het Auditteam naar aanleiding van de 0-meting;
- Briefingsdocument wedstrijd Sparta Rotterdam – Almere City FC;
- Centraal Informatiepunt Voetbalvandalisme (CIV): uit- en thuisgedrag van supporters van Sparta Rotterdam in het afgelopen jaar en aantal stadionverboden;
- Convenant betaald voetbal Sparta Rotterdam 2013-2016;
- Draaiboek wedstrijd BVO;
- Vergunningverlening Sparta Rotterdam.

